

UDENRIGSMINISTERIET
Center for Europa og Nordamerika

EUK, j.nr. 400.A.5-0-0
Den 13. januar 2014

Rådsmøde (udenrigsanliggender) den 20. januar 2014

SUPPLERENDE SAMLENOTAT

6. Egypten.....	2
7. Den Centralafrikanske Republik (CAR).....	4
8. Sydsudan.....	6

6. Egypten

KOM-dokument foreligger ikke.

Nyt notat.

1. Resumé

Der forventes en drøftelse af situationen i Egypten.

2. Baggrund

Den politiske udvikling i Egypten er sammensat. På den ene side skønnes der fra de egyptiske overgangsmyndigheders side at være en klar intention om gennemførelse af den såkaldte køreplan for overgang til civil og demokratisk styre inden for den udmeldte tidsramme. Undtagelsestilstanden er ophævet, og der er fremlagt et forslag til en ny forfatning, som vil forbedre ikke mindst kvinders rettigheder og beskyttelsen af det kristne mindretal. Forslaget ventes vedtaget ved folkeafstemning den 14. og 15. januar. Herefter ventes valg til parlamentet og præsidentposten gennemført i løbet af første halvdel af 2014. Der synes fortsat at være folkelig opbakning til overgangsmyndighederne og forsvarsminister Sisi, der af mange opfordres til at stille op til det kommende præsidentvalg. Dertil kommer et bredt forankret ønske om tilbagevenden til en rolige og mere stabil hverdag. Brede dele af befolkningen lægger først og fremmest vægt på økonomisk og social udvikling.

På den anden side lægger forfatningsudkastet op til en klar styrkelse af militærets allerede store magtbeføjelser. Endvidere har den hidtidige politiske proces ikke været inklusiv. Mens overgangsmyndighederne formelt har udmeldt ønsker om national forsoning, er det i praksis ikke lykkedes at inkludere et modvilligt Muslimsk Broderskab og dets Friheds- og Retfærdigheds Parti i den politiske proces. Hundreder af Broderskabets tilhængere er dræbt, og fængslinger af flere tusinde medlemmer og sympatisører opretholdes. Det gælder også den nu afsatte præsident Morsi, som risikerer dødsstraf for en lang række anklagepunkter. Senest har overgangsmyndighederne designet Broderskabet som en terrororganisation. Talsmænd for Broderskabet har opfordret deres tilhængere til at boykotte folkeafstemningen om forfatningsudkastet og har som led i en formodet mediekampagne rettet mod det internationale publikum indklaget det egyptiske militær for Den Internationale Straffedomstol (ICC) for forbrydelser mod menneskeheden.

Også andre aktører i det politiske landskab ser med stor bekymring på udviklingen. Det gælder ikke mindst menneskerettighedsforkæmpere, som blandt andet kritiserer den nye, restriktive demonstrationslov samt den seneste tids arrestationer også af prominente sekulære, liberale aktivister.

Rådet for Udenrigsanliggender vedtog rådskonklusioner d. 21. august 2013 og har siden drøftet situationen i Egypten på møder i oktober og november 2013.

3. Formål og indhold

Der ventes en generel diskussion af den politiske situation i Egypten.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Ikke relevant.

7. Konsekvenser

Drøftelsen af Egypten forventes ikke at have statsfinansielle eller administrative konsekvenser.

8. Høring

Ikke relevant

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

I forhold til Egypten forventes der forskelle blandt medlemsstaterne i synet på den politiske udvikling. Et flertal ventes at anlægge en relativt afdæmpet linje, mens en mindre gruppe medlemsstater ventes at anlægge en relativt mere kritisk linje med henvisning til EU's generelle principper om demokrati, retsstat og menneskerettigheder.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen finder, at det er vigtigt, at EU fastholder dialogen med Egypten og bidrager til at afhjælpe nogle af landets store sociale udfordringer. Samtidig bør EU fastholde presset på de egyptiske myndigheder og opfordre alle parter til at indgå i en inklusiv og fredelig dialog og til at respektere grundlæggende menneskerettigheder som ytringsfrihed, forsamlingsfrihed og retten til en retfærdig rettergang.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg.

Egypten har senest været forelagt Folketingets Europaudvalg til orientering den 15. november 2013.

7. Den Centralafrikanske Republik (CAR)

KOM-dokument foreligger ikke.

Nyt notat.

1. Resumé

I opfølgning på Det Europæiske Råd i december 2013 ventes Udenrigsrådet at vedtage rådskonklusioner om situationen i den Centralafrikanske Republik, som dels fortsat vil udtrykke bekymring for den yderligere forværrede sikkerheds- og humanitære situation, dels bekræfte EU's engagement i landet herunder omtale forslag til CSDP tiltag.

2. Baggrund

Siden statskuppet i den Centralafrikanske Republik i marts 2013 har der været daglige kampe mellem rivaliserende bander og militser, og disse er over de seneste måneder blevet intensiveret. FN melder fortsat om en yderst alvorlig humanitær situation og en alarmerende stigning i omfanget af vold mod civile og massive krænkelse af menneskerettighederne. Omfanget af den sekteriske vold mellem muslimer og kristne er omfattende. Den aktuelle krise i CAR kan få implikationer for hele subregionen. Der ses en stigende tendens til, at landet tiltrækker ekstremister og væbnede grupper fra regionen. Fraværet af statsadministration og retsinstitutioner har bidraget til lovløshed, og CAR er ikke i besiddelse af en national autoritet, der kan garantere sikkerhed for befolkningen.

Hele befolkningen på 4,6 millioner vurderes at være berørt af situationen, og mere end 2,3 millioner skønnes at have brug for assistance, hvoraf halvdelen er børn. P.t. er ca. 935.000 mennesker blevet internt fordrevet, og 65.000 flygtninge er registreret siden december 2012. Der er i alt ca. 240.000 flygtninge fra CAR i nabolandene. Skoler og sundhedsklinikker er lukkede eller nedbrændte, og der er ikke adgang til de mest basale fornødenheder som rent vand og sanitet.

På den baggrund vedtog FN's Sikkerhedsråd den 5. december 2013 resolution 2127, der giver mandat til dels deployeringen af en stabiliseringsstyrke fra Den Afrikanske Union, MISCA, og dels en opjustering af de franske styrker til i alt ca. 1600 med det formål midlertidigt at assistere MISCA med alle nødvendige midler.

Det Europæiske Råd vedtog den 19.-20. december 2013 rådskonklusioner, som udtrykte bekymring for situationen i CAR, opbakning til den franske indsats samt vilje til at undersøge muligheder for EU's støtte gennem CSDP. Udenrigsrådet (FAC) vedtog ligeledes den 16. december 2013 rådskonklusioner.

EU er den største donor i CAR. EU's samlede humanitære bistand er mere end fordoblet fra 2012 til 2013 og beløber sig til 46 mio. euro. i 2013. EU ventes at yde støtte på 50 mio. euro under den Afrikanske Fredsfacilitet (APF) til MISCA.

Der pågår p.t. drøftelser om øget EU engagement i CAR herunder drøftes muligheden for en iværksættelse af en CSDP-mission.

Danmark har i 2013 støttet UNHCR og Red Barnets humanitære indsatser overfor ofrene for krisen med i alt ca. 8,5 mio. kr. Dertil kommer et yderligere dansk bidrag på 25 mio. kr. i 2013 gennem henholdsvis Internationalt Røde Kors' humanitære aktiviteter og FN's landefond for CAR.

3. Formål og indhold

Medlemsstaterne ventes at udtrykke bekymring for situationen og drøfte EU's engagement i CAR, herunder og eventuelle CSDP-tiltag. Der ventes vedtaget rådskonklusioner.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Ikke relevant.

7. Konsekvenser

Sagen forventes ikke at have lovgivningsmæssige konsekvenser eller konsekvenser for statsfinanser, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet.

8. Høring

Sagen har ikke været sendt i høring.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der er blandt medlemslandene enighed om den alvorlige situation i CAR. Det er p.t. uvist, om der er opbakning til en CSDP mission.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen er foruroliget over den væsentligt forværrede situation i CAR og de mulige implikationer for subregionen. Regeringen støtter derfor op om en aktiv rolle for EU i CAR, ligesom man støtter op om AU's indsats. Såfremt der vil blive tale om en militær CSDP-operation, vil Danmark grundet forsvarsforbeholdet ikke kunne deltage i denne.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg.

Sagen er tidligere blevet forelagt Folketingets Europaudvalg i december 2013.

8. Sydsudan

KOM-dokument foreligger ikke.

Nyt notat.

1. Resumé

Formålet med Rådets drøftelse af Sydsudan vil være at bekræfte opbakning til EU's engagement og linje vis-a-vis Sydsudan, nabolande samt afrikanske og øvrige aktører involveret i mæglingsbestræbelser.

2. Baggrund

Væbnede kampe brød ud i Juba den 15. december 2013 mellem grupper loyale til hhv. præsident Kiir og den tidligere vice-præsident Machar og bredte sig hurtigt til en række andre områder i landet. Et stort antal mennesker er på flugt fra kampene. Det er uvist hvor mange, men tallet stiger voldsomt fra dag til dag, og det skal tælles i hundredetusinder og muligvis så mange som 400.000. Der er lagt et betydeligt pres på Salva Kiir og Riek Marchar fra såvel den internationale trojka (USA, UK og Norge), FN og EU som fra de østafrikanske lande (IGAD) og AU for, at parterne indgår en øjeblikkelig våbenhvile og forhandler en substantiel fredsaftale.

Situationen i Sydsudan er flydende både i forhandlingsporet, der finder sted i Addis og Juba og i den militære situation på jorden. Aktuelt er der to hovedspor i fredsforhandlingerne: I Addis Ababa pågår der direkte forhandlinger om en våbenhvile mellem forhandlingshold for hhv. Kiir og Machar, mens IGAD's hovedmægler Seyom Mesfin er rejst til Juba for at drøfte den nødvendige løsladelse af tilbageholdte politiske oppositionsfigurer direkte med præsident Kiir. Fængslingen af 11 politikere i dagene efter udbruddet af vold i Juba har fra første færd været en massiv knast i krisen. Det er vurderingen, at løsladelsen af oppositionspolitikere er nødvendig for at give oppositionens forhandlingsteam tyngde og mandat. Begge parter i konflikten har givet deres tilslutning til IGAD-forhandlingssporet, der også nyder fuld opbakning fra AU, FN, trojkaen (US, UK, NO) samt EU. EUSR Rondos er aktivt engageret i forhandlingerne i Addis Ababa, hvor fokus er på at støtte op om IGAD's indsats

Mens en våbenhvile afventes, fortsætter kampene på jorden især omkring den strategisk vigtige by Bor, der ligger ca. 200 km nord for Juba. Der er også kampe i Unity State, hvor hovedparten af oliekilderne er beliggende, som både Juba og Khartoum er afhængige af. Generelt er der bekymring for, at krisen i Sydsudan udvikler sig til en regionaliseret konflikt, hvor særligt Uganda og Sudan i stigende grad synes at engagere sig. Særligt Ugandas rolle må håndteres, idet præsident Museveni's klare valg af side (Kiir) ikke fremstår hjælpsomt ift. de regionale mæglingsbestræbelser. Håbet er, at en våbenhvile i sig selv vil reducere Ugandas rolle.

Danmark har et bredt og betydeligt engagement, der omfatter udviklingsbistand, freds- og stabiliseringstiltag, humanitær assistance og udstationering af dansk militært og civilt personel til FN, EU m.fl. Det danske udviklings samarbejde med Sydsudan udgør 305 mio. kr. i perioden 2011-2015. Fokus er rettet mod to hovedområder: Opbygningen af statens kapacitet og befolkningens sikkerhed. Den humanitære støtte beløb sig i 2013 til mere end 150 mio. kr.

3. Formål og indhold

Formålet med drøftelsen i Rådet vil være at drøfte EU's engagement ift. krisen i Sydsudan. Det er uklart, om der vil blive vedtaget rådskonklusioner.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Ikke relevant.

7. Konsekvenser

Sagen forventes ikke at have lovgivningsmæssige konsekvenser eller konsekvenser for statsfinanser, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet.

8. Høring

Sagen har ikke været sendt i høring.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der ventes at være bred enighed blandt medlemslandene om at fastholde EU's store engagement i Sydsudan herunder at støtte IGAD som central aktør og at koordinere tæt med trojkaen, AU og FN.

10. Regeringens generelle holdning

Fra dansk side ser man med bekymring på situationen og dens humanitære og politiske konsekvenser i Sydsudan, og man bakker op om et fortsat stort engagement fra EU's side i Sydsudan. Fjendtlighederne bør stoppe øjeblikkeligt, og der bør indgås en bæredygtig våbenhvile, der kan bane vejen for politisk dialog og forsoning. EU's indsats skal understøtte de afrikanske mæglingsbestræbelser såvel som trojkaens engagement.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg.

Sagen har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg.